

Ret til at beskatte hele den københavnske Befolkning paa den Maade, som det her er foreslaaet, er det berettiget og naturligt, at vi sige: Vi ønske ikke at faa en saadan Lov, Jeg vil derfor for mit Vedkommende tillade mig at opfordre ærede Medlemmer af dette Ting til at stemme imod dette Lovforslag, naar det kommer til endelig Afgørelse her.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Bjerre): Jeg vil blot i Anledning af et Beløb, der blev nævnt til Frue Kirke, gøre det høje Ting opmærksomt paa, at naar der er talt om 142,000 Kr. til Reparation af Frue Kirke, er det ingenlunde saaledes at forstaa, at den Ligning, her er Tale om, skal anvendes til dette Øjemed. Den aller største Del af dette Beløb kan Kirken selv udrede, fordi Kirken har Midler til det, og det samme gælder om de københavnske Kirker inden for Voldene eller i alt Fald saa godt som dem alle. Det er Kirkerne uden for Voldene, paa Broerne, som ikke kunne afholde disse løbende Udgifter, og med Hensyn til hvilke vi nu anmode det høje Ting om at faa en Fællesligning i Stand i Stedet for en Ligning paa de enkelte Sogne. Dette sagde jeg, da jeg fremsatte Forslaget, og det ærede Medlem for Københavns 10de Valgkreds (J. Jensen) maa jo dog vide, at vedtages dette Forslag ikke, slipper man ikke for en Ligning paa Sognene. Faa vi ikke en Lov om Fællesligning, faa vi en Ligning paa hver enkelt Sogn i Løbet af Sommeren. Det er Lov og Ret, og det har man fra alle Sider her inde, undtagen maaske fra den Side, som det ærede Medlem repræsenterer, været enig om er Lov og Ret. Det kan altsaa ingen forhindre os i, og det vil man, om fornødent, naturligvis gøre. Men det heldigste vilde jo være — derom har man ogsaa før været enig fra alle Sider her inde — at det blev en Fællesligning, hvorved altsaa de rige kom til at hjælpe de fattige.

J. Jensen (Kjøbenhavns 10de Valgkreds): Det var en ejendommelig Udtalelse fra den højtærede Kultusminister, naar han sagde, at hvis vi ikke faa denne Lov, faa vi i Løbet af Sommeren en Ligning paa de enkelte Sogne, og naar han erklærede, at det var Lov og Ret, idet han dog tilføjede, at det var naturligt, at man her lod de velhavende betale til dem, som vare mindre velhavende. Jeg skal ikke afgøre, om det er Lov og Ret, at man til bestaaende Kirker, som tilhøre Menigheden,

kan paaligne, hvad der er nødvendigt til deres Drift og Vedligeholdelse — man paaberaber sig jo i saa Henseende Kristian den 5tes danske Lov — men jeg synes ganske vist, at det er ret ejendommeligt, hvis dette altsaa er Lov og Ret, at man, naar private Mennesker bygge Kirker, kan i Henhold til Lov tvinge andre Mennesker, som ikke have været med til at bygge eller have ønsket disse Kirker byggede, til at betale til disse Kirkers Vedligeholdelse og Drift. Man vil maaske svare mig: Det behøve de heller ikke, de kunne, ved at udmelde sig af Folkekirken, unddrage sig for at betale denne Ligning. De kunne ganske vist udmelde sig, men de slippe ikke for at betale Pengene alligevel, og hvis et meget stort Antal vilde udmelde sig, vilde Følgen deraf blive, at Byrden blev dobbelt stor. Det Beløb, som lignes paa de udtraadte, maa nemlig ikke anvendes til Kirkerne, men skal anvendes til Skolevæsenet, og jo flere der udtræder, jo færre bliver der altsaa til at betale, og begge Parter maa da betale en højere Ligning for at naa det samme Resultat.

Jeg synes, at der maa sættes et stort Spøragsmaalstegn ved, om det kan betegnes som Lov og Ret, og jeg synes, at det er en ejendommelig Ordning. Derom sagde den ærede Kultusminister ikke det aller mindste. Han maa altsaa for sit Vedkommende have godkendt den Betragtning, at naar nogen har Lyst til og finder det rigtigt at bygge en Kirke, foranlediger han, at denne Kirke bliver bygget, uanset om hverken denne eller de andre Kirker kunne betale sig. Hvis en Mand eller en Kreds af Borgere i andre Forhold i Livet havde en Institution, som ikke kunde betale sig, og saa bestandig byggede ny Institutioner af samme Art, vilde man dog vist mene, at disse Mennesker bare sig lidet klogt ad, og hvis de vilde forlange Støtte af en eller anden Slags, vilde man spørge dem, hvorfor de havde baaret sig saaledes ad, at de havde søgt at danne en Konkurrence med sig selv, saa at de bleve ude af Stand til at klare sig. Det synes i Virkeligheden at være det, som er Tilfældet i Øjeblikket med vort københavnske Kirkevæsen, at man har dannet en saa stærk Konkurrence med sig selv ved at bygge flere og flere Kirker, at de, der ere, ikke kunne klare sig. Selv om det kun er Kirkerne uden for Voldene, er det ogsaa netop der, man Aar for Aar bygger Kirker, og selvfølgelig er det saa naturligt, at de ældre Kirker ikke kunne klare sig, og at det samme bliver Tilfældet med de yngre. Jeg mener